

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JO

MANUSCRISELE NU S
— INAPOIAZĂ. —

Unirea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei
Pe 6 luni . . . 60 Lei
Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 2-50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de ștampilă și garmond la publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

In chestia presei bune

de Dr. Nicolae Brînzeu
vicepreședintele societății „Sf. Unire”.

Păr. Dr. A. Gabor dela Iași scrie în ultimul număr al gazetei *Sentinelă catolică*, sub titlul „O întrebare”, următoarele:

„Călătorind prin diferite localități ale Transilvaniei, cu prilejul congresului catolic din Arad, multe persoane mi-au pus întrebarea, că ce este cu ziarul „Albina” din București.

La această întrebare n'am fost în stare să răspund precis celor cari se interesau de soarta ziarului nostru. Dar întrebările puse mi-au dat prilej să discut multe și interesante lucruri privitoare la progresul presei noastre catolice din România.

Cât privește situația ziarului „Albina” ar fi un lucru din cele mai triate, dacă ea și-ar sista apariția pentru totdeauna. Cele observate în anii ei de apariție îndreptătesc în chipul cel mai lămurit trebuința de a rămânea mai departe în viață.

Au fost și mai sunt încă și astăzi, chiar între catolici, cari ar dori ca ea să dispară de pe arenă. Asemenea oameni nu-și dau însă seama despre însemnătatea unui ziar catolic în inima țării. Din fericire ei nu formează majoritatea. Dar ce folos, dacă cei convingși despre trebuința acestui ziar nu-i dau sprijinul pe care-l merită. Vor zice, poate, că el nu a răspuns pe deplin așteptărilor, ba din contra că ar lăsa mult de dorit. Dar poate fi oare un defect pricina ca el să dispară din mijlocul nostru? Nici decum!

Puținul timp, în care și-a suspendat aparițiunea, ne-a convins și mai mult de neapărata lui existență.

Dar numai cu vorbe frumoase nu se face treabă. De aceea trebuie să punem cu toții umăr la umăr spre a-i veni în ajutor, căci el se luptă cu foarte mari greutăți materiale.

Cei mai chieși să conducă propaganda de susținere a acestui ziar ar fi episcopii catolici din România, deoarece este vorba de organul care trebuie să ne prezinte în fața marelui public din țară.

Aici păr. Gabor amintește pastorală dată de P. S. Sa episcopul Cisar dela Iași, în anul 1922 în interesul sprijinirii ziarului „Albina”. Și încheie:

Iar acei catolici, cari priveau numai de departe lupta „Albinei” pentru interesele catolice, să nu uite de marea datorie ca să susțină cu bani acoperirea cheltuielilor unei asemenea întreprinderi.

Dorim pe de altă parte ca „Albina” să înceapă iarăși cât mai curând apariția regulată, spre a nu da prilej ca să fie încă mai mult discreditată de către neprietenii ei.

Suspendarea apariției ziarului *Albina* de fapt nu se poate lăsa fără cuvânt. Și ca unuia, care mai multe mi-am auzit pentru aceasta înțelegând a bisericii noastre (a se vedea „Papism și Ortodoxism în Ardeal” de Dr. Gh. Ciuhandu), fie-mi permis a spune ceva din ce gândesc și simțesc acum.

Scoaterea ziarului „Albina” la București nu a fost opera unor persoane izolate, ci a unei concepții superioare, împărtășită de toți arhierii catolici români. Dovadă: cuvintele călduroase, prin cari a fost renomdat ziarul de către toți înalții ierarhi ai bisericii noastre, clerului și credincioșilor; dovadă opoziția strajnică, ce a întâmpinat „Albina” la frații neuniți dela început! Și dacă pe lângă toate dificultățile, ce stăteau în cale, ziarul a început

să apară, desigur în Noembrie 1921 nu s'a crezut, că peste trei ani să fim aruncați la o distanță și mai mare de scopul urmărit! Cine ar fi putut presupune, că din munca de trei ani nu ne vom alege cu alta, decât cu unele sfârșiri individuale și cu jertfe grele, dar trecătoare!

Dar toate își au istoria lor și toate a le expune aici, nu e locul.

Fapt e, că suspendarea ziarului „Albina”, se putea face altcum. Nu era permis a se lăsa nici un moment biserica noastră fără un organ în capitală, fie măcar săptămânal. Nu era permis a se lăsa cititorii „Albinei” neorientați, unde să-și caute mulțumirea pretenției de a avea ziar cotidian! Dar despre acestea înzadar discutăm acum.

Că în ce chip se va aranja pe viitor chestia ziarului catolic român la București, nu o știm. Una e sigur: că avem nevoie de el și că el nu se va putea avea fără un mai efectiv sprijin al nostru al tuturor. Aici ajungem la problema mare, care de atâta vreme ne preocupă pe noi. Sub acest raport, noi Românii uniți am ajuns în fine, la o etapă, despre care credem, că e hotăritoare: *înființarea societății „Sfânta Unire”*. Lasă, că în calea unei bune funcționări a acestei societăți mai stă încă o piedică enormă: lipsa de persoane. Dar indiferent de aceasta, e ceva, ce nu e permis a pierde din vedere.

Societatea *Sfânta Unire*, ca societate comercială, își are drumul său indicat de natura lucrului, și numai indirect poate contribui la sprijinirea *materială* a presei bune. Directa ei menire e să facă editură, să dea dividende, tantieme, să se îngrijească de rezerve. Pentru directă sprijinire a presei bune trebuie să ne îngrijim pe o cale formal deosebită: prin crearea unui *fond special*.

Pentru înființarea acestui fond actuala *Sf. Unire* e datoră a face de urgență pașii necesari. Nu mă îndoiesc, că încă în decursul anului viitor, vom avea și asociația populară „*Sfânta Unire*”, iar mai târziu, ajutând Domnul, și mult așteptata *societate literară*, cu aceeași numire. Temeiul material al acestora va fi fondul special, preconizat mai sus.

Acest fond se va alimenta an de an, din următoarele izvoare:

1. Cedarea benevolă a *dividendelor* după acțiunile „*Sf. Unire*”, de către cei mai mulți acționari, în primul rând de către dignitarii bisericești, de către preoții și credincioșii mai bine situați. Dacă numai jumătate dividende va fi cedată astfel scopului măreț, vom avea, cu 50%, anual Lei 25,000.

2. Cedarea benevolă a 10% din *salar* de către toți beneficiarii bisericii noastre. E o

jertfă bagatelă pentru om, în raport cu scopul măreț, dar va aduce, după bugetul anului curent, aproape suma de 314,600 Lei.

3. Taxa anuală de 1 *Leu de fiecare suflet*, pe întreg teritoriul provinciei mitropolitane. La aceasta taxă să socotim 10% beneficiu de incasso, precum și eventuale restanțe de plată, putem conta sigur pe suma de Lei 700,000.

4. *O colectă anuală* în o *Duminică* ori sărbătoare în fiecare biserică română unită, va aduce, socotind barem 20 Lei de biserică, cel puțin Lei 30,000.

5. Din venitul unui timbru special al presei bune, care să se aplice obligator pe toate extractele matriculare, pe toate documentele la rațiuni, și benevol, pe scrisori de clerici și mireni, iarăș ar aduce cel puțin Lei 50,000.

Ar intra deci din izvoarele aci înșirate, total 1,119,600 Lei.

La acestea ar mai putea veni *donățiuni și legate*, ca izvoare extraordinare.

Dacă din suma de mai sus scădem sub titlul *cheltuieli* de administrare câteva zeci de mii Lei, mai rămâne neto suma de *peste un milion Lei*.

Cu aceasta sumă s'ar putea lucra an de an și cine zice, că cu o asemenea sumă nu se va putea ajunge la nimica?!

Că apoi care va fi cea mai rațională înțelegere a acestei sume, e altă chestie. Vorba e, să o avem mai întâi! De aceea, să ne punem pe lucru, cu începutul anului 1925.

Acestea am ținut să le expun acum, în legătură cu chestia abordată de păr. Gabor. Vor fi alții, cari vor ști să spună lucruri și mai frumoase, îi poftim să iee cuvântul. Dar să trecem apoi de urgență *la fapte*.

E timpul suprem!

Un gest frumos. Articolul doamnei *Luisa Guiaș n. Grama* din fruntea numărului 47 al acestui organ a produs pretutindeni cea mai adâncă impresie și — dupăcum suntem informați — autoritățile noastre bisericești sunt și ele de credința că aranjarea situației văduvelor și orfanilor de preot este o chestiune, care neapărat trebuie soluționată în chip mulțumitor în proximele sinoade eparhiale, plănuită pe anul viitor.

În legătură cu acest articol primim zilele acestea suma de 630 Lei, însoțită de câteva șire prin care ni-se cere, ca reținând pentru porto și osteneală Lei 30, să trimitem 600 Lei la adresa doamnei Guiaș, *ca să-și poată aduce* — cum spune scrisoarea — *copila dela școlile noastre din Beiuș acasă pe sărbătorile Nașterii Domnului. Să simtă și ea că această sărbătoare a familiei sfinte îi dă și ei bucuria, nespuse de mare pentru un copil, de-a putea fi lângă scumpa ei mamă*.”

Ajutorul acesta, pe care am înțeles să nu-l scortăm cu nici un ban, desigur nu e mare, dar gândul, care l-a inspirat, este din cele mai

frumoase și de aceea am socotit, că e bine ca lumea să știe de dânsul. Se vor mai găsi poate și alții cari să facă la fel!

... Iar dna Guiaș și inimosul donator, d. *Vasile Hosa*, comerciant în Sibiu, ne vor ierta, sperăm, această mică indiscreție!

Patriarhia României.

Credincioși promisiunii din numărul trecut dăm aici articolul publicat sub titlul de mai sus în numărul dela 3 Decembrie al ziarului »CUVÂNTUL« din București. Scris de »un înalt ierarh al bisericii ortodoxe«, el reprezintă părerea unui om bine informat, care nu vede lucrurile ortodoxiei într-o lumină atât de frumoasă, ca bunăoară pâr. Ciuhandu dela Arad. Am socotit deci, că avem datoria de-a arăta cititorilor noștri aceste păreri.

Iată ce ne spune înaltul ierarh al ortodoxiei:

Intr-o vreme când *biserica noastră ortodoxă se găsește într-o totală desorganizare*, vine vestea înființării unui patriarhat la București.

Viața socială deobște e subminată de toate răutățile veacului de acum; credința cu totul slăbită; clerul inert; iar împrejurările istorice prin care încă mai trece țara și poporul acesta, din cele mai grele.

Învățămintul religios în școlile primare redus și mai mult nominal; în cele secundare cu desăvârșire slab, necontrolat și fără roade; *seminarele teologice* dau cea mai superficială pregătire viitorilor preoți în Ardeal și vechiul regat, și cea mai slabă pentru cei din Basarabia, iar *facultățile teologice* din București și Cernăuți, cu profesori vechi și slabi, și cu câțiva tineri nedeplin pregătiți sunt departe de a putea forma și implini pregătirea superioară a clerului; iar mai presus de toate fiind și fără nici o legătură cu Sfântul Sinod, toate apar ca instituții veștede, răslețite și de nici un folos pentru biserica noastră.

Clerul în genere, trece de asemenea printr-o totală eclipsă. Slab pregătit, sub nivelul cultului teologic trebuitor, străin el însuși de spiritul divin al Evangheliei, robit materialismului și curentelor de viață păgână, pe care ar trebui cel puțin să le stăvilească, divizat de legi, de regulamente, iar mai presus de toate de deprinderi păstrate cu îndărătnicie puțin civilizată, care au întârziat legea unificării șase ani, el este departe de a putea implini misiunea sa bisericească și în deosebi cea socială în vremile de acum.

Sfântul Sinod dezagregat de aceleași pricini, alcătuit apoi din ierarhi din care mulți sunt ajunși la apusul vieții și câțiva tineri în toate imposibilitățile de a duce corabia bisericii spre țelurile dorite, imposibilități venite atât dela împrejurările multiple ce sunt deasupra voinții lor, cât și dela clerul lor amorțit, — iată încă o mare scădere care, laolaltă, arată în scurt, *oglinza stării haotice a bisericii noastre.*

Și în asemenea împrejurări, când toate eforturile slujitorilor bisericești, de sus până jos, trebuie puse în scopul de a vedea biserica aceasta și clerul ei cu organizarea dorită, cu unitatea administrativă trebuitoră, și cu activitatea pastorală profund sădită în toate manifestările vieții noastre sociale de acum, — vine vestea înființării unui Patriarhat la București!?

Vasăzică, noi n'avem și nici nu pregătim vlădici, pentru scaunele vacante din ierarhia prezentă și ne gândim la... patriarhi!... Asta ne lipsea. *Ori glumim, ori ne facem de cap.*

Dorim joben pe fruntea unui om desculț și zdrențuit; dorim *fală reprezentativă*, în timp ce casa ne e în completă sărăcie; dorim să imităm pe Slavii dela nord și dela sud, cari au înființat patriarhate, ce nu le pot fi de nici un folos, nici lor, nici ortodoxiei.

Noi, preferim mitropoliți, către care să-și

plece fruntea ceilalți patriarhi, așa cum am avut în trecut. Dorim, o înaltă ierarhie, sprijinită, nu pe demnități și forme deșarte pornite din vanitate, — cum ar fi patriarhia noastră, — ci pe valori morale și intelectuale prețuite de cler și credincioși, egal cu patriarhatul sfântului mormânt, — el însuși astăzi scăzut tocmai din lipsa unor asemenea valori. Dorim ierarhi, care să ne organizeze seminarele, teologia și activitatea pastorală a clerului, cum cer nevoile de acum, nu patriarhi.

Ne-ar plăcea, desigur și nouă, să vedem biserica ridicată și mult prețuită de întreaga lume; nu putem înțelege, însă, cum se va putea întâmpla acest lucru cu noul patriarhat, care cere persoanei, chemate a-l reprezenta, însușiri morale și intelectuale superioare, așa de greu de implinit. Iar dacă totuși, acest patriarhat se va înființa, atunci întrebăm: a) Care este rostul lui? și b) Cine-i candidatul unei așa de însemnate și epocale demnități bisericești?...

O serbare la Obreja.

Congregația noastră de surori în plină dezvoltare.

(ar) Departe de zgomotul lumii, și în cea mai discretă liniște s'a ținut Marția trecută, la 9 Decembrie — ziua immaculatei concepții din biserica noastră răsăriteană — o serbare din cele mai însemnate în capela mănăstirii noastre dela Obreja.

După nouă zile de exerciții conduse de pâr. ieromonah Augustin Pop dela mănăstirea Pristopolului, trei dintre novicetele pregătite aici ani de zile sub conducerea iscusită a surorii Febronia, au depus atunci în mâinile I. Preasfinției sale mitropolitului Vasile, voturile obișnuite ale congregației. Lucia, Marina și Cecilia, cum se numesc de acum cele trei fecioare, au repetat apoi votul făcut și în fața bunei lor superioare, făgăduind — într'un chip deosebit de solemn, care a înduioșat până la lacrimi pe toți cari au avut fericirea de-a putea asista la aceasta înălțătoare serbătoare a sufletelor — ascultare, castitate și paupertate...

Cuvintele rostite de Mântuitorul în casa lui Lazar către cele două surori ale lui, asupra cărora s'a oprit pâr. mitropolit în cuvântarea sa ocazională, s'au spus aici de nou cu atâta potriveală, încât cele 17 novice și aproape 20 candidate prezente, cari, asemenea Martei, se „zolesc încă spre multă slujbă“, s'au pătruns odată mai mult de înțelepciunea celor trei surori nouă dela picioarele Domnului, cari, imitând pilda Mariei, „partea cea mai bună și-au ales-o, care nu se va lua dela dânsule“. Putea cuvântului dumnezeesc, că „un lucru trebuie“, stăpâna, în cel mai deplin înțeles, sufletul tuturor celor de față și fericirea celor ce s'au invrednicit să fie admise în șirul surorilor profese, aducea foarte mult cu aceea a Mariei din casa lui Lazar.

Ca prima serbătoare de acest fel la Obreja nădejilor noastre celor mai bine întemeiate, această serbătoare este pentru biserica noastră o piatra de hotar, a cărei așezare solemnă se va pomeni totdeauna cu îndreptățită mândrie.

Revistă bisericească.

Dupăcum se anunță din București, *Monseniorul Angelo Maria Dolci*, Nuntial papal și decanul corpului diplomatic dela noi, s'a *înapoiat silele trecute în țară*. Înaltul prelat vine dela Angora, unde a avut din partea Vaticanului misiunea de-a ajunge la o înțelegere cu guvernul turcesc asupra școalelor congregațiilor catolice pe care regimul lui Mustafa Kemal le închisese. Înainte de a pleca la Angora, Monseniorul Dolci fusese, dupăcum se știe, la Roma, unde a luat parte la tratativele dintre România și Vatican, în chestia concordatului.

Dintre *ultimele misiuni* aranjate de reuniunea noastră arhidiecezană încreștăm pe cele dela Ogra (pâr. Dr. Ioan Coltor) și dela Șercaia (pâr. Dr. Augustin Tătar și pâr. Octavian Popa). Au fost, ca pretutindenii și totdeauna adevărate praznice pentru credincioșii noștri de acolo.

Acelaș lucru ni-se raportează despre *misiunile sfinte din Maierul* eparhiei gherlane, unde cuvântul Domnului a fost vestit din partea pâr. Dr. Victor Bojor și pâr. Dr. Titus Malaiu. Aici s'au împărțit aproape 1000 de credincioși, între cari și toți intelectualii din localitate, un moment nou, asupra căruia va trebui să se insiste pe viitor cu tot mai multă greutate.

În numărul dela 6 Decembrie al ziarului „Neamul nostru“ din Caraii-mari se dau, după ziarul nostru, *orientările necesare asupra pelerinajului la Roma*, plănuite pentru anul viitor. Se face apoi un apel la participare, spunându-se între altele și următoarele: „Văzând lipsa desăvârșită a sentimentului de coeziune a naționalilor noștri din jurul graniței nordice... sperăm că noi Românii ungureni dela granița de nord adunați în număr mare pe teritoriul țării cu cer azuriu, ne vom putea inspira pentru viitor, văzând solidaritatea națională a altor grupuri de naționalități, pentru acțiuni comune bineorganizate și doară vor înceta între noi bolile neînțelegerilor și ale desorganizării, de care începe a ni-se face greu“.

Cu toate desmintirile anterioare, se confirmă știrea, că proiectul de lege pentru *înființarea patriarhiei românești* va fi depus pe birourile corpurilor legiuitoare îndată după sărbătorile Crăciunului. Mitropolitul primat Miron Cristea va fi primul patriarh și investirea în această calitate se va face neapărat înainte de marele conciliu ecumenic al ortodoxiei, plănuite pentru luna maiu 1925, la Ierusalim.

Consiliul bisericii ortodoxe din Constantinopol a recunoscut *autocefalia bisericii ortodoxe din Polonia*. Actul de recunoaștere a fost semnat încă de patriarhul, acum mort, Ghermanos al Constantinopolului. — Unitatea „bisericii lui Hristos“, cum îi place ortodoxiei să se numească, merge deci splendid înainte! Iar ca mâine, ortodoxia autocefală din Polonia, își va face și ea — pentruce nu? — patriarhatul său „ecumenic“.

Ajungându-se în sfârșit la o înțelegere principială asupra chestiunilor mult contraversate din noua lege de organizare a bisericii ortodoxe dela noi, *Sinodul din București a fost prorogat până după Crăciun*, pe când se sperează, că noul proiect de lege referitor va putea fi depus pe birourile Corpurilor legiuitoare.

Preoțime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. MARGA, protopop

1 expl. 45 lei, plus 5 lei porto.

Se află la Librăria Anca. Cluj.

(33) 5-20

Săptămâna politică.

Măsurile luate din partea guvernului pentru a nu admite decât foarte excepțional comunicări și interpelări la Cameră, vor face, afirmative, ca votarea bugetului să aibă loc încă în cursul acestei săptămâni. Fără această grabă postumă ar fi de altfel și aproape imposibil, ca noul buget să poată fi pus în aplicare cu începerea noului an.

— Cuvintele, adresate din partea M. Sale Regelui către parlamentarii cari i-au prezentat răspunsul la Mesaj al Camerii, cuprind indicații destul de transparente pentru sfârșitul regimului actual, căruia nu i-se va mai acorda o nouă sesiune parlamentară. În urma acestora s'au început noi tratative menite a forma din naționalii ardeleni, naționaliștii dlui Iorga și din țărăniștii de dreapta un bloc capabil de-a prelua frânele guvernării de mâine.

— O indicație destul de sigură pentru o schimbare de regim este și alegerea parțială dela Dej, unde guvernul a trebuit să desfășoare o teroare nemai pomenită, pentruca totuși să rămână cu candidatul său în minoritate față de acela al partidului național. Acesta totuși n'a fost încă proclamat ales, pentru a se putea găsi eventual o modalitate de-a i-se răpi un mandat, impus de alegătorii cari au știut să infrunte amenințările dlui ministru Moșoiu, electorul principal dela Dej al guvernului.

— La 6 Decembrie, orele 12, s'a făcut delimitarea definitivă a noii frontiere româno-cesoslovace, în urma căreia 16 comune revin României, iar 11 comune trec la Cehoslovacia. Comunele câștigate prin acest schimb sunt următoarele: Bercu, Porumbesti, Cidreag, Halman, Dabole, Târnașeni, Batara, Valea seacă, Șirlău, Bocicău, Cumtăuș, Târna mare, Valea Vișăului, Bistra, Petrova și Poiana.

— Evenimentul cel mai important al politicii externe din săptămâna trecută sunt alegerile pentru Reichstagul german, făcute Dumineca trecută. Rezultatul lor este următorul: social-democrați 130, naționaliști germani 110, catolici 68, populaștii 50, comuniști 45, democrații 32, bavarezii 19, partidul economic 37, național-socialiști 14, și welși 5. S'au ales deci cu totul 489 deputați, cu 17 mai mulți decât în Maiu 1924, o eclatantă dovadă a numărului mare de votanți. Stanga republicană și democrată a câștigat 40 de voturi în plus, asigurând prin aceasta aplicarea sinceră a planului Dawes și intrarea Germaniei în Liga Națiunilor. Noul guvern îl va forma probabil tot fostul cancelar Marx.

— Luna viitoare se vor face noi alegeri parlamentare în Iugoslavia, în fața cărora lumea privește așisderea cu mult interes, fiindcă dela ele atârână în mare parte liniștea regatului vecin, turburată atât de adânc prin nemulțumirile Croaților lui Radić.

— Din cauza acestor alegeri nu s'a putut încă fixa data când are să se țină la București proxima conferință a miciei entente. Se dă însă ca sigur, că ea va avea loc în cursul lui Ianuarie viitor, curând după alegerile iugoslave.

— În Austria s'a ținut săptămâna trecută o nouă alegere de președinte, care a pus în fruntea republicii dunărene tot pe fostul președinte Mihail Hainisch.

FOTO-REMBRANDT.

E. L. BORDÁN și PIELLE R.
fotografist, pictor artist, atelier de fotografiat.
Cluj Str. Șaguna 13.

Fotografii artistice, tablouri de olein și aquarell, portrete artistice și pentru copii, fotografii de fabrică și arhitectonice.
Sirocco 539 (117) 3-4

Știri mărunte.

Personale. Numărul din 4 Decembrie c. al ziarului „L'Osservatore Romano” anunță, că Monseniorul ALEXANDRU CISAR, episcopul de Iași, a fost promovat din partea sf. Părinte al Romei la arhiepiscopia de București, pe care după resignarea Monseniorului Netzhammer a condus-o și până acum în calitate de administrator apostolic.

Locale. Măine, Dumineca strămoșilor, va predica în catedrală păr. Gavrilă Metea, contabil la Administrația centrală capitulară.

— Cu toate greutatele provenite din sosirea prea timpurie a iernii, Institutul recunoștinței va ajunge săptămâna viitoare sub coperiș. Deodată cu această bucurie s'a ivit însă și grija zilei de mâine: terminarea lucrărilor începute, care va costa cel puțin încă 3 milioane și jumătate Lei. Pentru adunarea acestei sume vor trebui deci noi eforturi și noi jertfe. Cu toate acestea avem bune nădejdi, că lucrările de adaptare a zidurilor vor putea începe îndatăce anotimpul va permite, așa ca pe la sfârșitul lui Iulie, cel mai târziu, totul să fie gata, urmând ca elevele interne ale viitorului an școlar să poată fi adăpostite în noul institut.

— Apropiindu-se sfintele sărbători ale Crăciunului, elevii și elevele școlilor noastre au făcut obișnuitele acte de pietate (spovedania și împărtășirea), iar la seminarul teologic s'au ținut săptămâna aceasta adevărate exerciții spirituale, conduse de păr. ieromonah Augustin A. Pop.

Sporirea salariilor funcționarilor publici. Noul spor de salariu, care se va acorda tuturor funcționarilor publici, cu începerea dela 1 Ianuarie 1925, va reprezenta o cotă de 30—35% calculată la suma totală, pe care o înfățișează salariul de bază, plus toate sporurile de scumpete adăugite dela 1916 și până la 1924 inclusiv. Intre sporurile de scumpete nu se vor socoti însă indemnizația de chirie și ajutorul de familie. Calculul cotei amintite se va face așadar la suma totală, pe care o primește orice funcționar, fără chirie și fără ajutorul de familie.

† Păr. Vasile Bora, parohul nostru din Coroești (eparhia Lugojului), s'a stins la 30 Noiembrie c. în anul 59 al vieții și 34 al preoției sale cinșite. Ii deplâng număratoase rudeniile. — Odihnească în pace!

† Păr. Atexiu H. Coste, parohul nostru din Tihău (arhidieceză), s'a stins la 5 Decembrie c. în anul 67 al vieții și 42 al preoției sale cinșite. — Fie-i partea cu dreptii!

Cărți & Reviste.

IOAN CREANGĂ: *Opere complete.* Cu o prefață și o listă de cuvinte. Ediția VI. București („Cartea Rom.”) 1923. Prețul Lei 50.

PETRU SUCIU: *Probleme ardelenne.* (Biblioteca socială și economică I). Cluj 1924. Prețul Lei 20.

Este o serie de articole, publicate întâiu în coloanele revistei „Societatea de mâine” din Cluj, abordând cu multă pricepere chestiuni de cel mai mare interes pentru consolidarea românismului în părțile noastre, ca: reforma agrară, problema orașelor ardelenne și aceea a claselor sociale în Ardeal. Lucrarea se întemeiază pe un bogat material statistic din cele mai interesante.

P. DULFU: *Isprăvile lui Păcală.* Carte premială de Academia română. Ediția IX revăzută. București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 30.

AD. CZERNY: Medicul educator al copilului. Tradusă de Dr. Horia Slobosianu. București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 20.

De cel mai mare preț pentru dezvoltarea normală a copiilor, această carte, scrisă cu multă dragoste

de cauză, ar trebui să nu lipsească de pe masa nici-unui părinte, care vrea să nu dea o educație greșită și păgubitoare odraslelor sale.

FLORIAN CRISTESCU: *Scrisori către un învâțător tânăr.* Cărticică folositoare pentru elevele și elevii din școlile pedagogice. București („Cartea Rom.”). Prețul 10 Lei.

CULTURA CREȘTINĂ. An. XIII Nr. 11—12 (Nov.—Dec.). Revistă lunară. Blaj. Prețul 24 Lei.

Numărul acesta dublu al unui sfârșit de an purtat cu însemnate greutate de tot felul, anunță, că cu începerea noului an revista va trece sub direcția păr. Dr. Ioan Coltor, tipărindu-se — pentru a putea „satisfice cât mai mult dorințelor cititorilor și noilor îndatoriri, cari îi revin pe urma actualelor sbuciumări ce frământă sufletul românesc și creștin” — cu literă mai mărunță, și dând, peste cele două coale obișnuite, la fiecare număr un supliment, cuprinzând schițele de predici pe câte o lună înainte. În schimb prețul se va urca dela 90 la 160 Lei pe an. — Ne bucurăm din inimă de aceste schimbări și dorim ca revista noastră blăjană, ieșind de nou regulat la data fixată, să ajungă, sub noua direcție, la înălțimi încă neatinse.

PENINSULA BALCANICĂ. An. II Nr. 7 (Decembrie). Revistă lunară pentru apărarea intereselor românești în Balcani. București. Abonamentul Lei 50 pe an.

Telefonul „Unirii”.

P. Rodna-veche. Pentru informațiile dorite, rugăm să vă adresați deodreptul către sora superioară a congregației noastre dela Obreja, posta Mihalț (județul Alba de Jos).

M. Sibiu. Pentru a putea informa și pe alții, Vă comunicăm, că noua achiziție a ortodoxiei sibiene: Ieromonahul (?) Eugheniu Elemir Călugăru, de care se bucură atât de mult „T. R.” dela 4 Decembrie are următorul dosar: Născut la 1903 în Tătărești (Satu-mare), ca fiul nelegiuit al văduvei Maria Călugăru, a cerut la 1922 să fie primit în teologia din Gherla. A fost însă respins, după ce informațiile câștigate asupra lui spuneau că a fost methodist, reformat, unitar ș. a., că este o persoană dubioasă și escroc. A escrocat și episcopia gherlană cu o sumă mai mică. Are la dosar și falsificări de documente (o copie a certificatului de maturitate, legalizat (!) de directorul liceului reformat din Satu-mare). N'are nici o teologie, căci nu o poate avea. — Este deci un adevărat „Băznog” al Sibiului.

D. Târsolț. Regularea plăților preoțești se va face deocamdată, pe cât știm, numai prin un anumit spor atribuit tuturor funcționarilor publici, despre care scriem la alt loc al acestui număr. — Că apoi chestia ar trebui altfel tratată din partea parlamentarilor noștri, se prea poate, dar dacă aceasta nu se face, te pomenești, că oamenii cred, că prin anumite interpelări cauza nu ar putea să câștige, ci poate mai mult ar pierde.

H. Brașov. Găsim, că nu e bine să ne amestecăm în chestiunea atinsă de Dv. Suntem prea departe de Brașov pentru a ne ocupa aici de chestiuni personale de acolo. „G. T.” Vă este mult mai aproape. — Fără supărare!

D. Gherța-mică. La dorință, Vă avizăm, că în 20 X am primit dela DV. suma de Lei 120. N'am făcut-o mai curând, fiindcă nu o facem decât dacă ni-se cere anume.

T. Ardușat. Fiind noi pentru libertatea desăvârșită a tuturor cultelor, nu putem înșiera cazul de care scrieți, nici chiar sub semnatura DVoastră.

R. Roma. Numerii-lipsă i-am trimis de nou. Asupra abonamentului dorit, Vă puteți informa din rubrica noastră bibliografică de mai sus.

Of. par. Ineu. Până la finea anului mai aveți de plătit Lei 175.

G. Târgu-Murăș. Până la finea anului mai restau cu Lei 10.

S. Bardoș. Suma trimisă am primit-o.

Aviz

Tribunalul reg. din Alba-Iulia cu deciziunea sa Nr. 155/922—24 de dto 27 Iulie 1921 a întregit lichidarea însoțirii economice comerciale „PLUGARUL”.

Prin aceasta sunt recercați deci toți aceia, cari au vre-o pretenziune asupra sus numitei însoțiri, ca în termen de 6 luni dela a treia publicare în prezenta gazetă, să și-o anunțe la sediul însoțirii.

Anunțările intrate după expirarea acestui termen, nu se vor mai lua în considerare.

Blaj, la 1 Decembrie 1924.

„PLUGARUL”

însoțire economică-comercială
BLAJ.

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A.
CLUJ, STRADA REG. MARIA Nr. 3.

:: SECȚIA CEREALE ::

Cumpără pe lângă prețul cel mai convenabil semințe de trifoi și lufernă. Rugăm pe proprietari respective producători de astfel de semințe, ca să ne ofere acestea, trimițându-ne proba și dicându-ne cantitatea de care dispune precum și prețul ce dorește a-l obține.

Acelor producători cari ne vor vinde nouă produsele lor în semințe de trifoi și lufernă, ne obligăm a-le decuscita (elibera de mătase) 10 % din cantitatea vândută nouă, spre a însemîna semințe curățite. Curățirea o vom face cu cele mai moderne mașini.

(95) 11-12

VASILE HOZA

PRAVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 5-52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale** etc., precum și **odăjdii bisericesti: Vestminte și Prapori** din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

La un institut

de învățământ din Blaj se caută un **bucătar priceput și harmonic**, eventual o **bucătăreasă** cu

aceleași calități.

Ofertele sunt a se trimite redacției

acestui ziar. (120) 3 3

Consistorul arhiepiscopesc gr.-catolic — Blaj.

Nr. 5520-1924.

Concurs la stipendii.

Pînă această publicăm concurs pînă la 13 Decembrie 1924 inclusive la următoarele stipendii:

I. Din fundațiunea „Alexă Bidian“.

Stipendii adecvate tuturor nepoților din frați și consăngenilor fondatorului pînă la gradul IV, fără considerare la natura studiilor ce le urmează, fie chiar și la măestrii.

II. Din fundațiunea „Ioan Daniel Dănuț de Fersig“.

Un (1) stipendiu de 500 Lei.

La acest stipendiu pot concurge studenți români gr.-cat. dela orice școală, sunt însă preferiți consăngenii fondatorului și numai în lipsa acestora se vor conferi altora.

III. Din fundațiunea „Augustin Laday“.

Stipendiile sunt destinate pentru tineri români gr. cat., cu preferință de aceea, cari voiesc a pași pe cariera industrială, comercială, tehnică și agronomică.

IV. Din fund. „Ioan M. Moldovan“.

Un (1) stipendiu de 2000 Lei, destinat pentru studii academice.

Două (2) stipendii de câte 1000 Lei, pentru elevi la școlile secundare de orice natură. — Consăngenii au preferință.

V. Din fund. „Dionisiu de Șimon“.

Un (1) stipendiu de 500 Lei pentru agronomie. — Preferință au rudeniile.

VI. Din fundațiunea „Alex. St. Șuluțiu“.

Patru (4) stipendii de câte 400 Lei plus câte un ajutor de 4800 Lei, pentru tineri cari studiază dreptul ori medicina, afară de patrie.

Două (2) stipendii de câte 300 Lei plus câte un ajutor de 3600 Lei, pentru tineri cari studiază tehnica, metalurgia, pedagogia ori științele reale, afară de patrie.

Zece (10) stipendii de câte 200 Lei plus câte un ajutor de 2400 Lei, pentru tineri cari studiază dreptul în patrie.

Cinci (5) stipendii de câte 100 Lei plus câte un ajutor de 1200 Lei, pentru elevi la liceu în clasele superioare.

Două (2) stipendii de câte 60 Lei plus câte un ajutor de 750 Lei, pentru elevi la liceu în clasele inferioare.

Consăngenii au preferință.

VII. Din fundațiunea „Vancea — Cassa arhidiecezană.“

Un (1) stipendiu de 300 Lei, pentru studii academice.

Două (2) stipendii de câte 150 Lei, destinate pentru elevi la liceu.

Rudeniile au preferință.

VIII. Din fundațiunea „George Vișa“.

Un (1) stipendiu de 600 Lei, pentru perfecționarea studiilor în străinătate.

Un (1) stipendiu de 300 Lei, pentru studii academice. — Rudeniile au preferință.

IX. Din fundațiunea „I. T. Chețianu“.

Două (2) stipendii de câte 500 Lei, pentru elevi dela școlile din Blaj.

Rudeniile au preferință.

X. Din fundațiunea „Efraim Klein“.

Un (1) stipendiu de 300 Lei, destinat pentru elevi la liceul din Blaj. — Preferință au elevii din familiile Klein și Munthiu.

XI. Din fundațiunea „Dr. S. Romoșan“.

Un (1) stipendiu de 1864 Lei, pentru universitate și academii.

Un (1) stipendiu de 816 Lei, pentru elevi la liceu.

Preferință au cei de origine nobili.

Concurenții la toate stipendiile de mai sus să alăture la suplicile lor: certificat școlar în copie autentice, *carte de botex dela preot*, atestat de paupertate, atestat medical și pentru dovedirea consăngenității cu fondatorul au să alăture atestat dela oficiul parohial respectiv și respective tabela geneaologică exact dedusă. Sunt datori mai departe să determine apriat suma și sozul stipendiului, pe care îl cer.

Cerșile intrate după termen, nu vor fi luate în considerare.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 15 Noemvrie 1924.

(118) 3-3

Vasile Suciș m. p.
arhiepiscop și mitropolit.

„UNIREA“

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM ȘI GUTTA

BROSURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO. CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N.

ROYAL MAIL LINE

— L O N D R A —

PACIFIC LINE LIVERPOOL

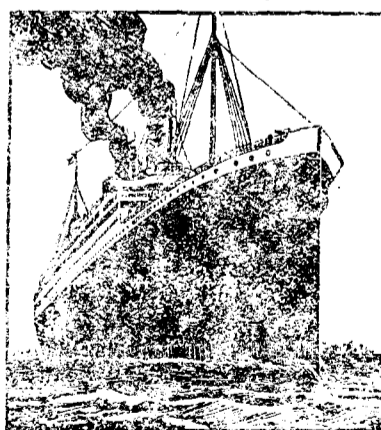
Comunicație sistematică cu vapoare de primul rang

Din porturile:

Hamburg
Southampton
Cherbourg
Liverpool
La Rochelle-Pallice

Spre:

Amer. de nord
Canada
Brazilia
Argentina
Cuba, Peru
Chile, Mexico

Mansarde și cabine de clasa treia cu 2, 4 și 6 paturi; întreținere și serviciu de primul rang.

Pentru bilete să ne adresăm agenției principale:

„COMPANIA TRANZIT“

București, Calea Griviței 153, pre cum și filialelor ei:
Tranzit Timișoara, Hotel Coroana
Tranzit Arad, str. Colonel Paulian 11.

(81) 6-6

Lloyd 1987.